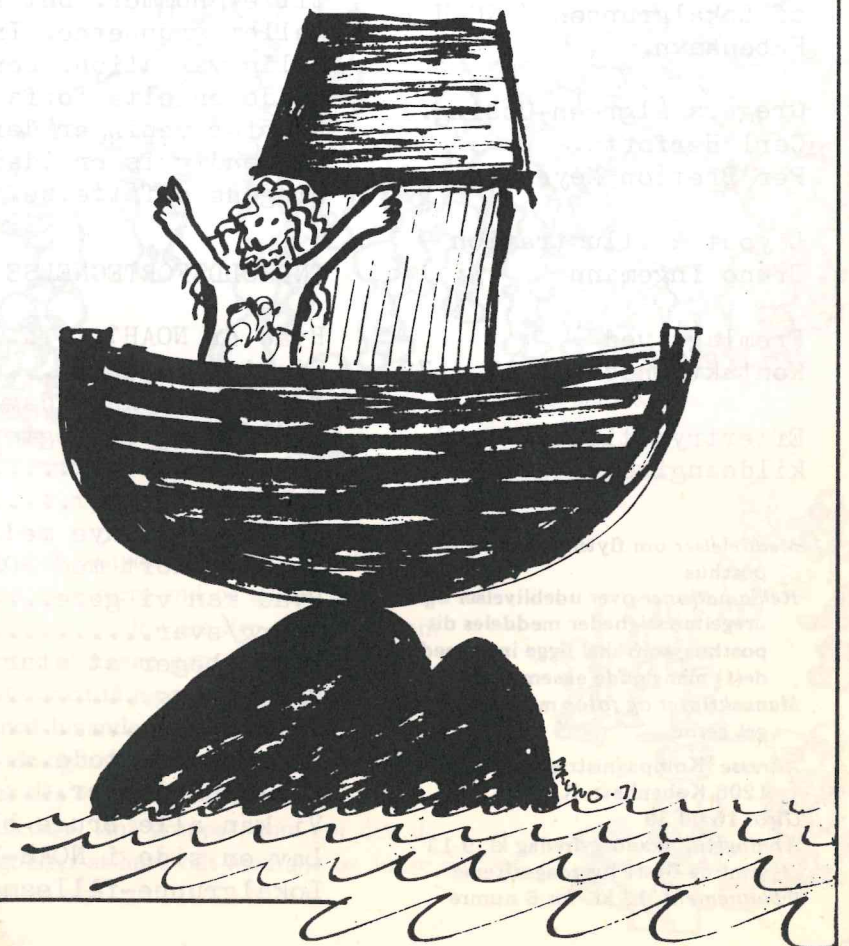


Hvad er NOAH?
Hvor er der NOAH-grupper?
Hvordan arbejder NOAH?
Hvordan kan jeg komme med?



Dette nummer af bladet er det første skridt vi gør for at sprede, at decentralisere, NOAH.

I dag er der brug for, at aktive grupper over hele landet arbejder sammen. Det kræver et eller andet minimum af organisation.

I NOAH i København mener vi nu, at vi har fået tilstrækkelig erfaring til at sætte noget i gang. Men noget af det vigtigste for os har været at den organisationsstruktur vi arbejder med kan ændres, efterhånden som vi sammen får flere erfaringer.

Det vigtigste for os er ikke hvordan de forskellige dele af NOAH fungerer,

men hvilken slagkraft vi sammen er i stand til at skabe.

Folk skal naturligvis selv kunne være herre over deres arbejdsmetode, og er der dele af NOAH som bliver enige om en fastere organisation end den vi foreslår som minimum, kan det give en frugtbar intern debat om hvad der giver den største slagkraft.

NOAH-folkene er forskellige, vores arbejdsmetoder er forskellige, forskelligheden er en rigdom, både i de biologiske systemer og i samfundene. —

Men for at de biologiske systemer og samfundene skal kunne overleve, må de nuværende selvødelæggende samfundsstrukturer laves om.

Det er det vi skal bruge vores slagkraft til, vi må skabe et samfund i dynamisk balance — et samfund i overensstemmelse med kredsløbene, en klode som et rumskib, hvor man sikrer den fælles fremtid, hvor man ikke udbytter kredsløbene og hinanden, hvor alle har lige ret til at leve og elske.

NOAH NR. 16

Dette nummer er redigeret af Lokalgruppen / NOAH / København.

Gregers Algreen-Ussing.
Carl Herforth.
Per Bretton Meyer.

Layout & illustration
Bruno Ingemann

Fremlagt ved
Kontaktmandsmøde 11.4.72

Eftertryk, tilladt imod
kildeangivelse

Meddelelser om flytning sendes til dit posthus

Reklamationer over udeblivelser og uregelmæssigheder meddeles dit posthus, som skal ligge inde med de(t) manglende eksemplar(er)

Manuskripter og fotos modtages meget gerne

Adresse: Kompagnistræde 37 o.g.,
1208 København K

Giro: 16 00 39

Åbningstid: mandag-fredag kl. 9-13
samt de fleste hverdagsaftener

Abonnement: 12 kr. for 6 numre

REDAKTIONELT

NOAH-bladet udkommer, når der er behov for og stof til et nummer. Det redaktionelle hverv går på skift mellem grupperne. Indholdet vil således vise størst mulig variation. Den til nummeret siddende redaktion og de enkelte forfattere hæfter alene for indholdet, hvorfor meninger der tilkendegives i bladet, ikke nødvendigvis er identiske med hele NOAH-sammenslutningens opfattelse.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Hvad er NOAH?.....	side 3
Starten på NOAH.....	side 4
Her står NOAH i dag.....	side 5
Fundats og Vedtægter.....	side 7
Kontaktadresser.....	side 8
Gruppereferater.....	side 9
Et brev til nye medlemmer.....	side 10
Danmarkskort med NOAH-grupper.....	side 11
Hvad kan vi gøre.....	side 12
Spørg/svar.....	side 13
Nogle bøger at starte med.....	side 13
Udstilling.....	side 14
Film.....	side 15
En arbejdsmetode.....	side 16
Nogle håndbøger.....	side 17
Vi kan alle bruge bladet.....	side 18
Lav en side i NOAH-bladet.....	side 19
Lokalgruppe-fællesmøde.....	side 20

Hvorfor? Hvordan?

For at sætte NOAH-grupper af alle slags i gang over hele landet, har vi skrevet dette nummer af bladet.

Vi har gjort det så godt vi kunne i dag og vi regner med, at vi sammen kan gøre det bedre efterhånden som vi får flere erfaringer.

Hidtil har NOAH næsten kun fungeret i København.

Hidtil har NOAH været en forholdsvis lille samling grupper af nogen med en såkaldt højere uddannelse.

Vi har hidtil ikke kunnet finde ud af, hvordan vi kunne forholde os overfor alle de interesserede der har meldt sig gennem tiden. Mange har vi svigtet.

Det er klart at dette problem skulle løses, fordi der efterhånden er mange der bliver klar over at hele befolkningen kan arbejde sammen for at sikre overlevelsen, for sammen at bekæmpe alt det, der virker ødelæggende på jorden, på kredsløbene og på de mellem-menneskelige forhold.

Hvordan NOAH kommer til at udvikle sig, bliver vi efterhånden flere om at bestemme. Viser vi tillid til hinanden, og er vi hver for sig villige til åbent at skifte synspunkt efterhånden som vi bliver klogere, så undgår vi stivstikkeri, pedanteri og andet, der forhindrer samarbejde og styrke.

Der er måske mange ting, der hindrer een i "bare" at komme i gang. Man kan sige, at man ikke ved nok, er for genert, at det måske ikke nytter noget alligevel, at grupper ikke er noget for mig osv.

På den anden side nytter det jo ikke, at vi sidder hver for sig og synes at der er noget galt. Alene kommer man hurtigt til at føle afmagt. Alene kommer vi ofte til at stirre os blinde på de forkerte problemer. Alene kommer vi let til at bruge tid på alle mulige mærkelige ting.

Imens bliver vores samfund ødelagte og kolde — vi må sørge for at få tid til, at sikre, at vores børn får mulighed for at leve.

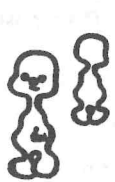
Det at arbejde for overlevelse af liv, er meningsfuldt for mig, giver mig glæde, forståelsen og arbejdet sammen med andre giver os styrke. At leve er en aktivitet, ikke en passiv oplevelse foran film lærred, TV eller i et romanhefte. Det er et spring at komme i gang, som altid, når man begynder på noget nyt — det kan være for-

friskende som et koldt brusebad.

I dette blad står der hvordan man kan finde andre, hvordan man kan komme i gang, hvordan vi kunne virke sammen.

Hvad er NOAH

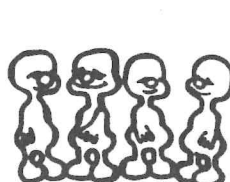
Navnet NOAH stammer fra manden i biblen, der sikrede overlevelsen, ved at beskytte arterne i sin båd — NOAH var manden, der sikrede kredsløbene.



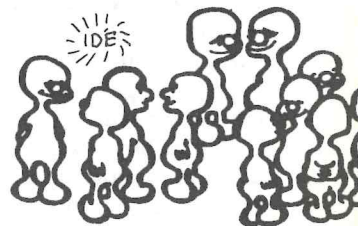
Jeg synes at der er et problem



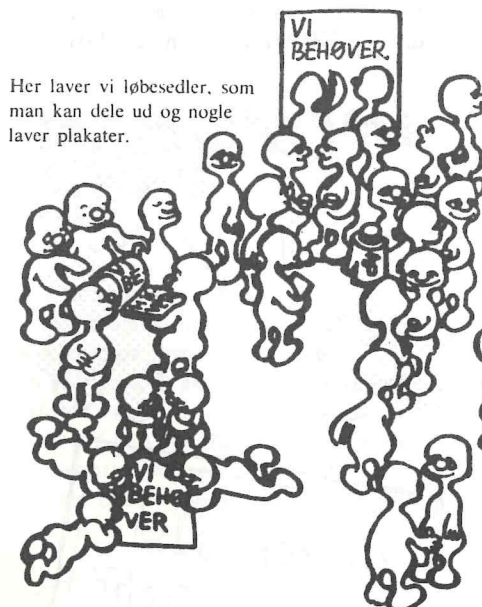
Vi synes at der er et problem. Mon der er flere der har det sådan?



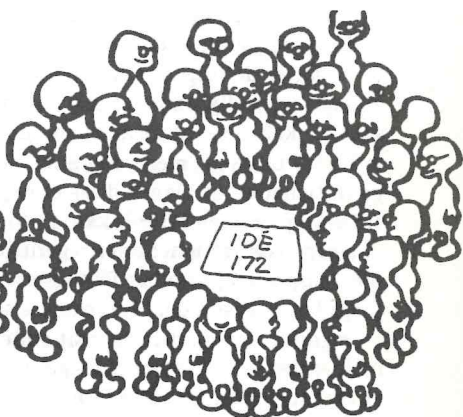
Mon vi kan blive flere?



Nu er vi blevet mange, der bare er enige om, at der må gøres noget.

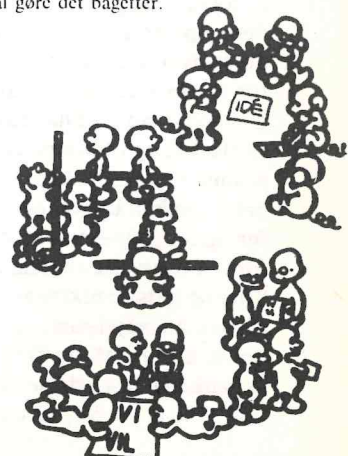


Her laver vi løbesedler, som man kan dele ud og nogle laver plakater.



Her er der stort møde, hvor vi beslutter, hvad vi kan gøre sammen. Vi deler os op i små grupper, som skal gøre det bagefter.

Hvis vi valgte en bestyrelse, ville den snart få alt at vide og snart vide mere end os andre. Snart ville vi andre tro, at man skulle være lige så dygtige som bestyrelsen for at kunne gøre noget. Så ville bestyrelsen få mere at gøre og hurtigt kun tid til at tale med hinanden. Og vi andre få endnu mindre at vide og begribe endnu mindre. Og så bliver der ingenting bestilt. Derfor dannede vi små grupper, som gør det, de finder rigtigt efter at have talt med alle os andre og fået ideer og råd fra os.



Derfor er utopien i dag en nødvendighed.

De samfundsstrukturer der skaber det stigende forbrug, den accelererede forurening, spildet, uligheden i verden og udplyndringen af alt og alle, skal nedbrydes. Det omtalte U Tant også i åbningstalen i FN i 1969, hvor han, på baggrund af den viden FN havde om tilstandene i verden, forklarede at vi måske havde 10 år tilbage til at ændre samfundene og den måde de fungerer på — fundamentalt, materielt, kulturelt.

Hvordan vi organiserer os, hvordan vi gennemfører den nødvendige radikale ændring af samfundene, hvordan vi skaber en verden i levende kredsløb — er alt sammen afgørende for hvordan modstandskampen skal forløbe imod dem og det, der i dag sikrer, at mennesker kan udbytte mennesker.

Det vil blive en konfrontation, fordi det er mægtige interesser, der står på spil, mægtige interesser, der smuldrer, den dag vi tager "skæbnen" i vores egen hånd, den dag vi tager vores ansvarlighed for os selv og hinanden tilbage.

Selv i den amerikanske uafhængighedserklæring lyder det :

Vi anser de følgende sandheder for at være selvindlysende: at alle mennesker er skabt lige, at de af Skaberens er blevet udstyret med visse umistelige rettigheder; at blandt disse er liv, frihed og stræben efter lykke; at for at sikre disse rettigheder er regeringer blevet oprettet, som har fået deres magt fra de regerede; at nårsomhelst en regeringsform ødelægger sit endemål, er det folkets ubestridelige ret at forandre eller afskaffe samme, samt oprette en ny regering, der bygger på sådanne principper og, hvad magtstillingen angår, så organiseret, at folkets tryghed og lykke gennem denne på bedst mulig måde kan tilgodeses. Klogskaben byder virkelig ikke for en ringe årsag at forandre regeringer, som i lang tid har vist deres berettigelse; og erfaringen har også vist, at menneskene hellere lider — om det onde kan udholdes — end skaffer sig ret gennem at afskaffe tilvante former. Men når en lang kæde af misbrug og indskrænkninger, der stadig går samme vej, tydelig viser en plan om at kue et folk under den uindskrænkede despotisme, da har dette folk ikke alene ret, men også pligt

til at afskaffe herskerne og bringe en sådan regering til fald samt at skaffe sig nye varetagere af sin fremtidige tryghed.

*Den amerikanske
uafhængighedserklæring
— 4. juli 1776*

Starten på NOAH

I 1969 dannede vi en samling arbejdsgrupper, som vi kaldte NOAH. Vi arbejdede i lang tid, før vi lavede nogle vedtægter og en fundats — vi gjorde det vistnok mest for at kunne få en post-giro.

Vi lavede så få regler som muligt, og en organisation, der var så åben som vi kunne.

(Fundats og vedtægter står på side

⑦)

Vi ønskede at bekæmpe forureningen og årsagen til den, og fandt ud af, at man kun skulle kunne regnes som medlem af NOAH, når man var aktiv i arbejdet.



Efterhånden blev vi klar over at vi måtte forstå, at vi er dele af en hel række kredsløb, at hele vores situation hænger sammen med vores omgivelser, med naturen, med vandet, med alle de andre mennesker, med hele jorden — at vi i virkeligheden er som astronauter på et rumskib og at astronauterne er ansvarlige for hinanden og for rumskibet. Jo flere, der forstår mere, jo større mulighed har vi for at fjerne årsagerne til den selvødelæggende udvikling ("plyndring, sult og forgiftning", som Hans Palmstjerne kalder sin lille bog).

Viden om kredsløbene og om hvordan det hele hænger sammen, kalder man økologi.

Økologien fortæller os at forureningen kun er et af de mange symptomer på, at kredsløbene i samfundene er syge. Alle de forhold vi oplever, de forhold vi lever under, er resultatet af bestemte kredsløb i naturen og mellem mennesker. Dem må vi forstå — og ændre, for at fjerne årsagerne til symptomerne.

I dag dominerer mennesker jorden; Jordens tilstand er et udtryk for de herskende samfundssystemer — de er årsagen til vores økologiske kriser. Samfundssystemerne udtrykkes bl.a. af:

Produktionssystemer og ejendomsforhold, menneskers magt over hinandens leveforhold, lovgivning, der fastholder og beskytter samfundsstrukturen.

Staten virker som serviceapparat for erhvervslivet og betaler løningen af følgeproblemerne, som vejbehov, boligforhold, sociale tabere, børn og gamle.

Staten sikrer at nogen kan bestemme over fællesskabte værdier — og få personlig overskud af det. Indkassere et overskud, som andre har skabt. Dette forhold kaldes "den lovfæstede ejendomsret".

Man beskytter erhvervslivet for at sikre arbejdspladser, som alle helst ville forlade, man sikrer at en produktion og en produktionsform, der dræner de fattige lande for råstoffer, og som skaber spild og forurening hos os selv, har fri bevægelighed: at den samfundsskabte kapital, ikke tilhører folkene, men dirigeres af nogle få, der absolut ikke er folkevalgte, som ikke lader sig lede af befolkningen, situationen og behovene, men efter hvordan der kan laves

den største fortjeneste — på befolkningens forbrug.

I øjeblikket udvikler den økologiske viden sig meget, flere steder i verden.

Efterhånden som vi forstår hvad der er galt, kan vi opstille økologisk-politiske alternativer, som kræver det, der minimalt skal gennemføres for at sikre kredsløbene. Økologi er viden om funktioner i kredsløbene, politik er anvendelse af denne viden.

Vi arbejder ikke for at en magt-gruppe skal afløse den anden, vi arbejder for, at vi alle skal kunne overleve, vi arbejder for decentralisering, for at vi kan få så stor direkte indflydelse som muligt, vi arbejder for, at et menneske skal have mulighed for at udfolde sig mest muligt, at mennesket forstår at der er andre mennesker til, og at ens frihed ikke må hæmme andre i deres frihed, vi skal ikke leve af hinanden, af kredsløbene, men sammen med dem.

Politik i dag er stort set baseret på viden om menneskets samfund, hvor dan man kan analysere samfundets opbygning, om den politik man følger i praksis.

Nu har vi efterhånden fået slået fast, at der er andre sammenhænge, at tage hensyn til — de økologiske kredsløb, og deres begrænsninger. Vi må bygge vores politik på et økologisk korrekt grundlag og gennemføre en samfundsform, der kan tilfredsstille kredsløbets krav.

Hvilket parti, der i dag danner regering er stort set ligegyldigt, de arbejder alle sammen på en eller anden fortsættelse af den hellige udvikling. Arbejder for at væksten skal fortsætte.

Partiernes forskelligheder er små i forhold til, hvad der virkelig er nød-

vendigt. Den måde vi laver samfund på, skal laves om, men det er ikke en partirevolution, vi har brug for, det er en kulturrevolution, det er en anden måde at tænke på, en måde, hvor vi alle føler os ansvarlige — hvor vi alle deltager for at skabe liv.

Med NOAH ønsker vi at erstatte frygt, udnyttelse af hinanden og at få bestemmer de manges forhold, med tillid, gensidig respekt og gensidig hjælp.

Selvfølgelig kan NOAH støtte et politisk parti, men kun i forhold, hvor de vil gennemføre vores krav.

Var det NOAH, der skulle bestemme, skulle folkene regere sig selv, og forholdet imellem dem være bestemt af en slags minimal planlægning og en fordeling, hvis formål skulle være at beskytte Jorden, sikre kredsløbene og ved social retfærdighed at give hvert enkelt menneske, hvert enkelt samfund så meget frihed som muligt.

Når vi ikke længere lever på bekostning af hinanden, men ved gensidig hjælp, beskytter ressourcerne, bringer kredsløbene i balance og derved sikre hinandens overlevelse — så opløses NOAH.

Her står NOAH i dag

Det var det mere langsigtede — tilbage til hvor vi står i dag.

Den måde vi har organiseret os, kan også forklare, hvordan vi sikrer, at ingen gror fast, at aktive kan komme til udfoldelse.

I NOAH/København er der et svingende antal grupper.

Hver tirsdag mødes en fra hver grup-

pe og snakker sammen. Vi skiftes til at gå til dette møde. Mødet er NOAHs koordinering, udveksling af spørgsmål og oplysninger, tilrettelæggelse af aktiviteter. Her bliver der stillet spørgsmål fra grupperne til andre osv. — mådet sikrer en sammenhæng imellem de iøvrigt selvstændigt arbejdende grupper, som tager stilling, søger enstemmighed overfor forslaget, og kontaktmanden tager så beslutningen med til næste tirsdagsmøde. Når vi nu begynder over hele landet, må vi undgå, at der kommer en masse administration, bestyrelser og stivbenethed. Det må også undgås at NOAH/København kommer til at spille en særlig rolle. Det sidste kan måske ikke undgås i den nærmeste overgangsperiode, men det er vores mål at grupperne er lige.

Hvis det tager for lang tid for os at gennemføre det, må vi forvente, at de nye grupper kommer med en kritik; som også kan fortælle os, hvordan vi skal kunne gøre det bedre.

Hvordan kan NOAH komme til at fungere i hele landet?

Det er klart at vi ikke kan samles hver tirsdag fra alle steder, vi må finde en anden måde at gøre det på.

NOAHs blad er for fremtiden kontaktstedet.

Redaktionen kan gå på omgang, alle kan skrive ind, og visse rubrikker er faste, for eksempel dem vi bruger i dette nummer.

NOAH/København fortsætter som de bedst kan, NOAH/Kalundborg kan gøre det samme. De lokal-beslutningsprocesser bliver ikke langsommere fordi der kommer grupper andre steder. Det er kun de landsdækkende aktiviteter, der vil fungere lidt langsommere.

En ny gruppe får sin kontaktadresse i bladet, når gruppen er dannet, og hver gang gruppen sender et gruppeferat ind til bladet. Når gruppen har brug for oplysninger om et eller andet, kan man spørge en af de andre grupper direkte via kontaktadressen, eller sende spørgsmålet ind til bladet, så de der har lyst og evne kan svare i et efterfølgende blad. På den måde vil gamle numre af bladet indeholde en hel række spørgsmål og svar — en slags fælles erfaring. På samme måde sender grupperne beskrivelser af deres arbejde og ideer ind til bladet. De fælles erfaringer kan gøre den samlede standard højere efterhånden, vi må uddanne hinanden.



Hvor ofte grupperne sender noget ind, må de nok selv afgøre, men regelmæssig kontakt viser hvor store dele af NOAH, der til stadighed fungerer.

I bladet kan vi også bringe løbende undersøgelser og almindelig oplysningsindsamling om hvad der sker, lokalt, industrielt osv. En af de mange fordele denne bladteknik har, er at en svinende fabrik ikke bare kan gemme sig et andet sted i landet, hvor den ikke får bal-lade for at svine — NOAH kan følge den.

Bladet kan også bruges til forbruger-boycot af forskellige varer og til at anbefale bestemte køb som de foreløbig bedste blandt nødvendighedsartikler. Anbefalinger kan ændres når der viser sig en anden vare, der er bedre, ud fra de krav, vi stiller.

Dette med at påvirke varefremstillingen, kan blive en meget aktiv del af vores oplysningsarbejde. På lidt længere sigt kan man tænke sig, at dele af NOAH begynder at producere nødvendighedsartikler efter vores egne forestillinger, med arbejdspladser, der er organiseret efter vores ønsker med hensyn til arbejdstid, arbejdsform, hvad der arbejdes med, lige løn per arbejds-time (uanset hvilket led i processen man udgør.) Etc.

Produktion og distribution indenfor NOAH ligger måske lige omkring hjørnet. Vi er i gang med analyser og forberedelser til at fremstille og at kunne sælge forskellige vaskemidler, andre varegrupper er ved at blive undersøgt, og nogle drømmer om billige boliger, egne arbejdspladser, en stadig udvidelse af mulighederne for at gøre sig uafhængig af den gamle, selvmorderiske jagen rundt.

Vi bliver sværere og sværere at hundse med, jo mere kontrol vi har over vores nødvendigheder. En stor virksomhed i dag er på længere sigt altid afhængig af, at nogen vil aftage dens produkter, at der er nogen, der virkelig vil arbejde der, at nogen vil tillade, at "ejerne" til de fællesskabte værdier bestemmer over ens forhold, tager ansvaret fra een, lever af eens arbejde. De store virksomheder er i dag truet — heldigvis.

I et broderskab kan vi arbejde imod overlevelse, samtidig med at vi efterhånden kan sikre hinanden mere og mere.

Jo mere vi gør det, jo mere mod og tryghed vi kan give hinanden — jo mere kraft har vi til at ændre udviklingen til noget godt.

Hvordan kommer NOAHs struktur til at se ud?

En landsomfattende organisme, der udvikler sig, ændrer sig uden derfor at fravige det fælles ønske om en an-

den udvikling, en anden måde at leve på, en meneeskelig samling i kampen imod at udnytte naturen og hinanden til døde. En del af organismen kan gå i stå, opløses uden at det påvirker hele organismen. Nye enheder kan opstå, og nye måder at handle på kan udvikles. NOAH er en holdning, er en vilje til at skabe liv.

NOAH kan ikke stoppes, ingen le-delse kan fjernes, for der er ingen.

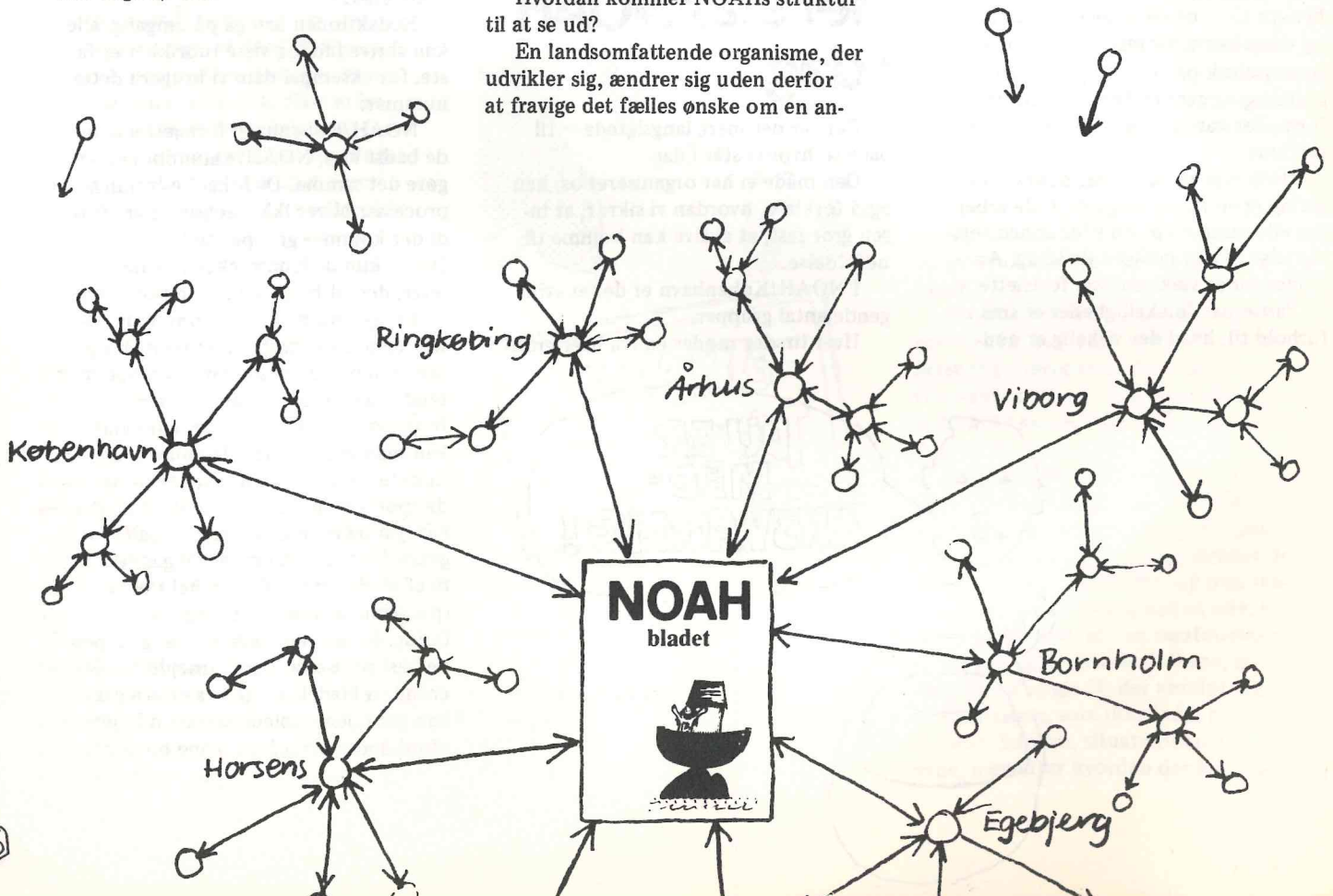
Ingen gruppe må blive central.

En central styring er jo også helt forkert, hvis vi baserer det hele på lig-hed imellem os — i det mindste.

Selvfølgerlig kan vi gøre det, selvfølgelig — men vi må være klar over at vi ikke kan vente længe, at modstanden måske vil blive hård, og at den vil blive hårdere, jo længere vi venter.

Folkene rundt på jorden udkæmper mange kampe for at undgå, at andre tager deres frihed fra dem. Kampen er forskellig efter forholdene.

Våbnene i Danmark er ikke de samme som i Vietnam, men det er de samme samfundsstrukturer der skal bekæmpes. Ved at deltage, kan vi være med til at bestemme om der bliver en fremtid, uanset den gamle partifarve, uanset race.



Fundats

FUNDATS & VEDTÆGTER

for kontaktråd og arbejdsgrupper i henhold til fundats for den selv-
ejende institution NOAH (trådt i kraft 15.12.69)

- A) KONTAKTRÅD
- sammensætning
- beslutninger
- kompetence
- råd/gruppe
- B) ARBEJDS-GRUPPER
- C) KONTAKTMÆND
- D) MEDLEMSKAB
1. Rådet forestår NOAHs generelle anliggender.
 2. Rådet består af 1 repræsentant for hver af de under NOAH hørende autonome arbejdsgrupper.
 3. Rådets beslutninger træffes ved stemmeflerhed. Hver repræsentant har en og kun en stemme. Flertals beslutninger, for hvilke der er afgivet stemmer repræsenterende mindst 3/10 af arbejdsgrupperne, er gyldige. Såfremt mindst 1/3 af NOAHs kontaktmænd forlanger det, skal et forslag eller en beslutning kunne kræves sendt til vejledende drøftelse i grupperne, eller forelagt til drøftelse og vejledende afstemning på et møde, hvortil alle NOAHs medlemmer er indkaldt.
 4. Anvendelse af NOAHs midler bestemmes ved rådets afgørelse. Til enkeltstående aktioner og afgrænsede arbejder skal der såvidt muligt afgives rammebevillinger. Rådet fastsætter retningslinier for aflønning af enkeltpersoner og grupper for honoreret arbejde udført i NOAHs navn.
 5. Rådet påser dannelsen og nedlæggelsen af arbejdsgrupper.
 6. Rådet har ingen indflydelse på de enkelte gruppers arbejde, og medlemsforhold. Finder rådet imidlertid, at en gruppes eller en persons målsætning eller aktivitet er uforenelig med NOAHs formål og virke, skal rådet overfor gruppen eller personen påtale dette og om nødvendigt, efter skriftlig underretning, træffe bestemmelse om gruppens eller personens fortsatte virke under NOAH.
 7. Arbejdsgrupperne er autonome med afgrænsede arbejdsområder. Grupperne arbejder og udtaler sig som grupper under NOAH. De kan kun med rådets godkendelse arbejde eller udtale sig i NOAHs navn.
 8. Når en arbejdsgruppe dannes udpeger den samtidigt en kontaktmænd til rådet. Grupperne træffer selv beslutning om varigheden af dette valg.
 9. For at sikre informationen mellem grupperne påhviler det disse gennem deres kontaktmænd at informere rådet om deres aktiviteter.
 10. Medlemmer af NOAH er personer der i en af de registrerede grupper er aktive i overensstemmelse med NOAHs formål. Det påhviler grupperne løbende at kontrollere medlemsforhold.

Kontaktadresser

Denne rubrik i NOAH-bladet vil i fremtiden indeholde en liste over alle arbejdende grupper i NOAH, og på hvilke adresser man kan kontakte dem. Listen bliver a'jourført hver gang bladet udkommer, hvor rettelser foretages og nye grupper tilføjes. (Holder en gruppe op med at fungere (være aktiv) bliver den på samme måde slettet.)

Vi startede som bekendt med at oprette lokalgrupper i NOAH i midten af december 1971, og er glade for at allerede så relativt mange grupper er etablerede. Der er mange der har vist stor interesse, og flere grupper er under dannelse.

Formålet med at bringe kontaktadresserne er dels at give alle NOAH-grupperne mulighed for at kunne kontakte hinanden indbyrdes, og derved spare tid, istedet for den forholdsvis langsomme måde gennem bladet, og dels at kunne henvise eventuelle nye medlemmer til den gruppe, der er dem nærmest. Altså: Bor du i tilstrækkelig nærhed af en NOAH-gruppe, kontakter du den direkte angående medlemskab og oplysninger — hvis der derimod ingen lokalgruppe findes, hvor du bor, skriver du som sædvanlig til Lokalgruppen/NOAH/København, Kompagnistræde 37 o.g., 1208 København K, hvor du bliver registreret, som skitseret i "svarbrevet" til nye medlemmer.

Foreløbig er der følgende aktive grupper i NOAH, og vi håber listen er større i næste nummer.

noah/Albertslund
v/Peter Andersen
Skæraget 27
2620 Albertslund

noah/Allinge
v/Ejvind Uldall
Havnegade 2
3770 Allinge

noah/Birkerød
v/Thomas Kring Lauridsen
St. Blichersvej 3
3460 Birkerød

noah/Egebjerg
v/Bjørn Ole Ejlersen
Sørderlongvej 30
5762 V. Skerninge
Egebjerg-Fyn

noah/Gudhjem
v/Jens Bang
Kelsebyvej 16
3752 Østerlars

noah/Hasle
v/Birthe Larsen
Tofte I
3790 Hasle

noah/Holbæk
v/Jacob Glahn
Skrænten 2
4300 Holbæk

noah/Horsens
v/Erik Karup
Åboulevarden 108
8700 Horsens

noah/Kalundborg
v/Knud Rasmussen
Jernbanevej 19
4400 Kalundborg

noah/København
Kompagnistræde 37 o.g.
1208 København K.
Giro 160039

noah/Lyngby
v/Lise Dyhr
Hartmannsvej 14
2800 Lyngby

noah/Nexø
v/Bjørn Pedersen
Ved Ryttergården
3730 Nexø

noah/Ringkøbing
v/Peter Schiøtt
Øster Strandgade 4
6950 Ringkøbing

noah/Rønne
v/Lorenzen
Søborgstræde II
3700 Rønne

noah/Silkeborg
v/Hans Brandstrup
Th. Langs semi.
Hostrupsgade
8600 Silkeborg

noah/Svaneke
v/Aksel Ravn
Frennemærk
3740 Svaneke

noah/Sønderborg
v/Claus Munchov
Goethesgade 6
6400 Sønderborg

noah/Viborg
v/Verner Larsen
Sct. Mogensgade 7
8800 Viborg

noah/Vordingborg
v/Inge-Lise Forfang
"Trehøje Huse"
4760 Vordingborg

noah/Åkirkeby
v/Rosel
Præstegården
3720 Åkirkeby

noah/Ålborg
Skardhamar
C.Th. Zahlesvej 18
9250 Ålborg

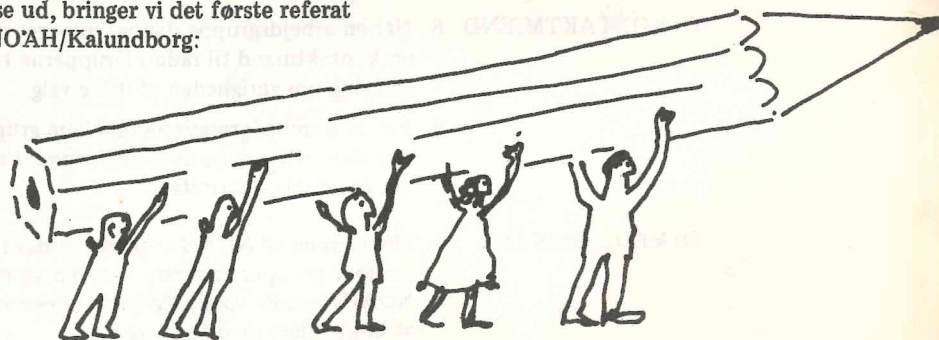
noah/Århus
Vesteralle's kaserne opg. 5, I
8000 Århus C.

NOAH-GRUPPER pr. 5. juli 1972

GRUPPE REFERATER

Hver måned sender hver NOAH-gruppe sin kontaktadresse til Bladgruppen — NOAH/København. Samtidig, eller ihvertfald regelmæssigt, vedlægges et lille referat over hvad gruppen for øjeblikket arbejder på eller har opnået af resultater. Referatet bliver så bragt her i NOAH-bladet. De forskellige gruppers erfaringer, resultater og indhentede oplysninger kan jo udmærket være af stor interesse for andre grupper, og iøvrigt, og måske især ved gruppedannelser, tjene som gode ideer til hvad man kan begynde at arbejde med.

Som et illustrerende eksempel på hvordan et gruppereferat eventuelt kan se ud, bringer vi det første referat fra NOAH/Kalundborg:



NOAH/Kalundborg
Knud Rasmussen
Jernbanevej 19
4400 Kalundborg

25.dec.1972

NOAH
Kompagnistræde 37 o.g.
1208 København K

til lokalgruppen og bladgruppen

Godt nytår.

Tak for brev og plakater modtaget lige tidsnok til at smykke vor by.

I skulle have et par ord om hvad vi foretager os:

Af modtagne 98 NOAH-bøger har vi til nu solgt de 74. Pr. giro er den 3.ds. afsendt kr. 555,00 til jeres konto. Lager af uafregnede bøger hos os er altså nu 24 stk.

Vi har været en tur på kommunen, hvor vi fik en kloakeringsplan, kopi af kommunens besvarelse af forureningsudvalgets spørgeskema om spildevandsudledning, samt rapporter angående NOVOS spildevandsudledning i Jammerlandsbugten.

Disse tre ting er vi gået igang med at bearbejde. Det er endnu for koldt (synes vi) til at se på de 4 år som modtager spildevand i vor kommune, men når foråret nærmer sig går vi igang, idet vi går frem efter NOAH nr 10. Kommunerapporten indeholder en mængde skønnede tal og tomme rubriker, som vi skal se nærmere på. Her er vi i den heldige situation, at der på Kalundborg gymnasium er meget stor interesse for at foretage mange af de manglende analyser. 5 af vor gruppe er elever på gymnasiet. Forresten er vi ialt 9 i gruppen.

Hos ESSO raffinaderiet (målet helliger midlet) har vi fået lov at låne et gassporingsapparat, som vi en af de nærmeste dage går "i marken" med. Får vi foruroligende målinger, har vi mulighed for offentliggørelse i den lokale avis. Vi kan ikke lade være at håbe på stort indhold af SO₂ og NO_x i nærheden af Superfoss, da det vil give en god anledning til et svar på udtalelsen derfra (se udklip).

I første omgang betaler skolen glasampullerne til apparatet, og det er jo glimrende, men vi vil gerne have målinger over længere tidsrum, og så regner vi med at måtte bruge nogle af vore "bøgepenge" til dette formål.

Iøvrigt holder vi et fast ugentligt møde hver mandag aften, hvor vi snakker forurening og prøver at formulere nogle opgaver.

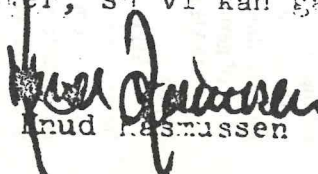
Når der er byrådsmøde søger vi altid at have mindst 4 repræsentant på tilhørerpladserne.

Det var så det. -kontaktadressen er ovennævnte.

Mit hus egner sig fortrinligt til ophængning af plakater, så hvis i har nogle liggende må i endelig sende et udvalg. De skal nok komme op.

Vi henter spændt på ideer fra andre lokalgrupper, så vi kan gå hen og gøre ligeså.

venlig hilsen


Knud Rasmussen

Et brev til nye medlemmer

Tak for din henvendelse og din interesse for effektivt at arbejde mod forureningen.

Du skriver at du gerne vil arbejde i en eller anden form for "lokalgruppe", så vi vil gerne først fortælle dig lidt om hvad NOAH står for, og hvordan vi arbejder.

NOAH er en ikke parti-politisk, uafhængig sammenslutning af arbejdsgrupper. Gennem saglige redegørelser, oplysningsvirksomhed og fredelige demonstrationer ønsker vi at være medvirken- de til at give oplysninger om, hvorfor forurening opstår, og hvad man kan gøre for at undgå den. Desuden at arbejde med at vise hvor forureningen findes og hvad den egentlig består af.

NOAH startede for et par år siden og bestod dengang kun af enkelte grupper. Efterhånden som vi blev flere måtte vi dele os op i mange grupper, der tog hver sit emne op for at undersøge det grundigt.

For øjeblikket er der således følgende arbejdsgrupper i København:

Vandgruppen - jordgruppen - informationsgruppen - aktionsgruppen - madgruppen - bladgruppen - økologi- gruppen.

Nye grupper opstår efter behov og andre bliver nedlagt når opgaverne er løst - man behøver altså ikke følge noget bestemt mønster. F. eks. har vi nu lavet en gruppe (vi kalder os "lokal- gruppen"), der skal hjælpe andre i gang rundt omkring i landet, hvor dette brev er det første arbejde.

NOAH har udgivet en bog og udsender iver øvrigt et medlemsblad hver gang man har samlet stof nok. Bogen koster kr. 10,- og 6 medlemsblade kr. 12,- og fås ved at indbetale på giro nr. 16 00 39 med angivelse af "bog" eller "blad", eller begge dele på modtagerens kupon. Gennem NOAH-bladet kan du følge med i hvad der sker i NOAH og læse hvilke resultater man opnår.

Mange er begyndt at sende deres navne ind til NOAH/København, fordi de gerne vil være med i en lokalgruppe. Disse grupper kan udvikle sig ligesom NOAH i København - danne grupper efter behov og muligheder hvor de bor.

På den måde kan de på egen hånd arbejde med de problemer, der findes på stedet. Med tiden kan en sådan gruppe selv hjælpe nye igang - ligesom vi nu prøver at gøre det med jeres.

Skal vi gøre noget for at ændre udviklingen, må vi gøre det sammen, men på hver sit sted. Når vi nu organiserer NOAH i hele landet må vi gøre det så hver gruppe har mest muligt udfoldelsesfrihed og således at oplysningerne mellem grupperne og den fælles målsætning skaber en samlet styrke.

Vi vil gøre det på følgende måde, til en bedre er fundet:

1) Interesserede skriver ind til NOAH/København.

2) I København bliver deres adresse prirket ind på Danmarkskortet i næste nummer af NOAH bladet. På dette kort følges landsudviklingen, og du kan selv se om du er kommet med.

3) Vi sender dette brev til dig.

4) Når der er kommet 3-4 prikker i nærheden af dig, sender vi et brev til jer med en opfordring til at mødes og vælge en kontaktadresse, som kan bruges af resten af NOAH og af folk der bor i nærheden af jer. Når I fra nu af bliver flere, må I selv organisere og opbygge afdelingen i jeres del af landet (f.eks. NOAH/Ringsted).

5) Kontaktadressen er nu adressen på jeres nye gruppe og lokalgruppen NOAH/København sætter en stjerne på Danmarkskortet som tegn på en gruppestart. Er der samlet en gruppe af sig selv, kommer de ind på kortet med det samme som en stjerne.

6) Derefter sender vi jer en pakke med materiale til at kunne starte på. Som selvstændig gruppe kan I kontakte resten af NOAH enten gennem bladet eller ved direkte at kontakte en enkelt af de andre grupper.

(Vil I f.eks. i forbindelse med os om et eller andet problem, skriver I til: "Lokalgruppen/NOAH/København, Kompagnistræde 37 o.g. 1208 København K.)

For at NOAH skal kunne arbejde godt og alle grupper støtte hinanden må vi aftale at følgende ting altid er i orden:

a) At man arbejder efter NOAH's målsætning og fundats.

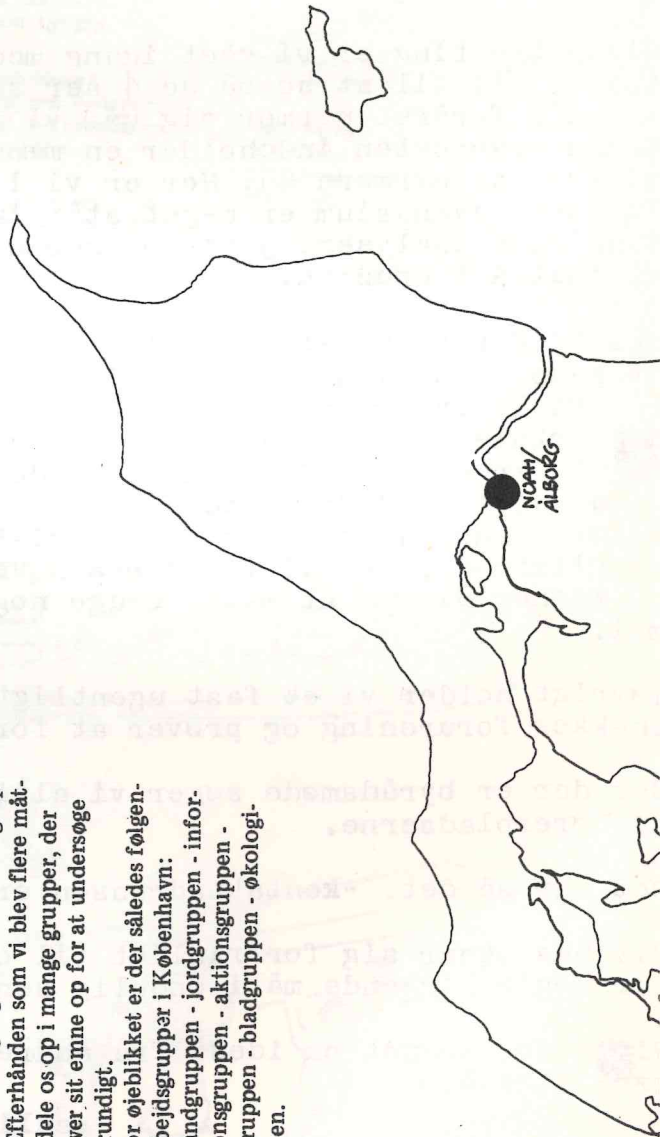
b) Hver gruppe sender med jævne mellemrum et lille referat om hvordan det går samt sin kontaktadresse til bladgruppen.

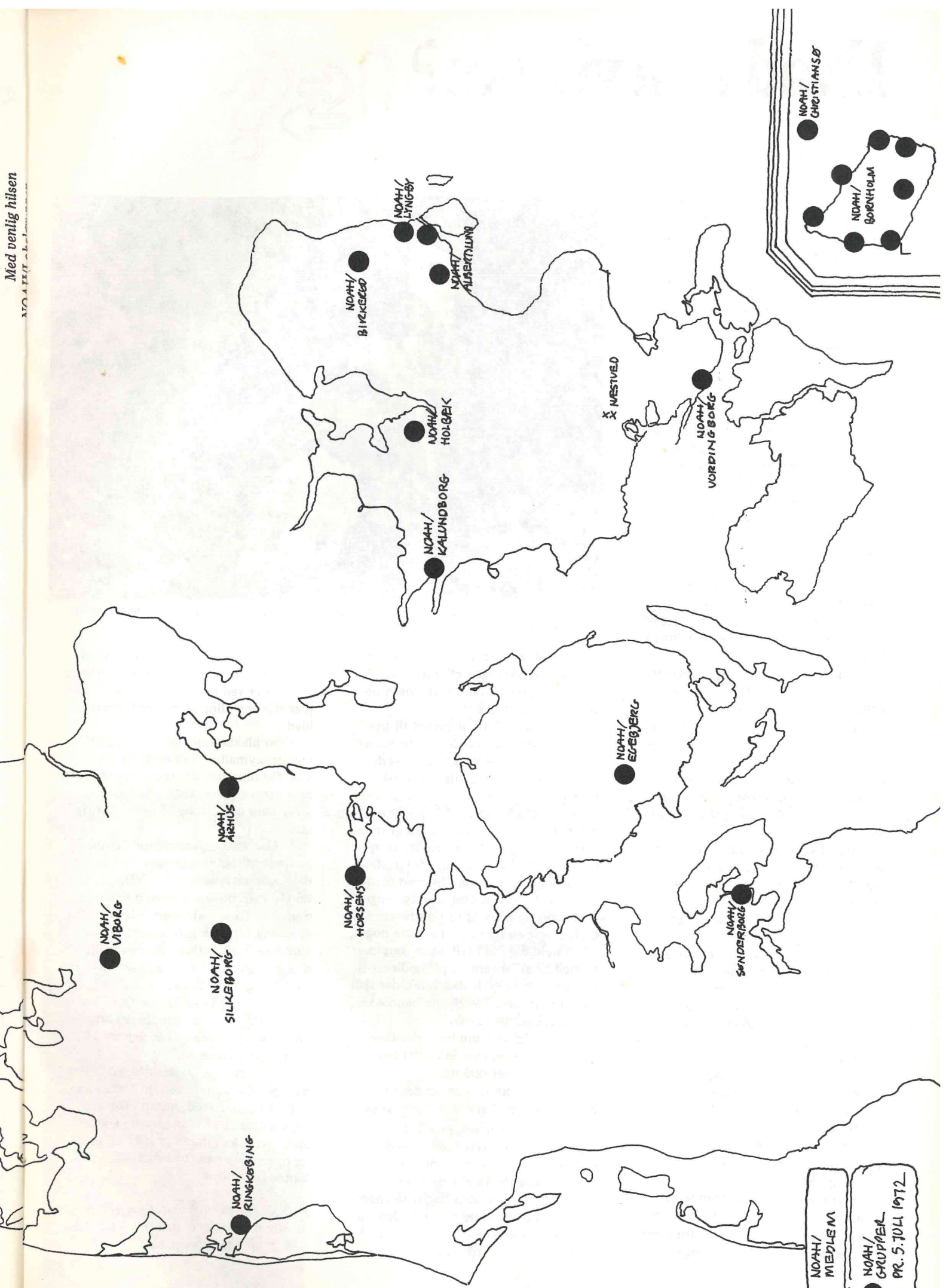
c) Hver gruppe skal være på mindst 3 personer.

d) Kun aktive dvs. kun dem der gør noget er med i NOAH.

e) For hver aktivitet hæfter kun de der har vedtaget aktiviteten - moralsk, juridisk, politisk, økonomisk.

Vi håber du gennem dette brev har fået den forhåndsviden du har savnet.





X NOAH/
MIEDELM

● NOAH/
GRUPPER
PR. 5. JULI 1972

Hvad kan vi gøre?

Hvad skal en ny gruppe gå i gang med?

Det kan vi heldigvis ikke besvare.

Vi har ikke noget "system" man tilpasses. Vi har tillid til at folk handler så godt de kan, og at alle er klar over, at de er ansvarlige for sig selv.

I NOAH er det praksis, der tæller.

Men når vi ikke laver regler, bliver vi nødt til at tænke selv, til at øve vores egen fantasi. Og overfor hinanden er det hvordan vi i praksis yder gensidig hjælp, det hjælper intet bare at opstille smukke idealer — det er hykleri, når man handler anderledes i virkeligheden. Det svindelnummer er vi alt for vant til fra vores samfund, fra vores familier. "Kærlighed til næsten" blev vi fortalt, social nedværdigelse, krige om råstoffer ser vi. Hykleriske politikere af alle partifarver, en skrigende afstand mellem FN's flotte vedtagelser, og landenes praksis.

Men at det er praksis, der tæller forhindrer os naturligvis ikke i at udveksle erfaringer og gode ideer. Det er faktisk noget af det, bladet kan bruges til fremover.

At de praktiske erfaringer angiver udviklingen for NOAH, betyder at ligestilling og tillid sættes højere end regler og administration med små konger.

Det vil naturligvis betyde en masse besvær, til vi har vænnet os til det. Derfor må vi vejlede hinanden i stedet for at skændes. Som NOAH ønsker samfundet, sådan må vi selv prøve at fungere.

Efter disse indledende krumspring vil jeg nævne noget af det vi har foretaget os, og ideer vi har fra andre. De er ikke sat i nogen orden.

For fremtiden vil vi kunne hente forslag i grupperapporterne.

— Bliv klar over, hvad der foregår i dit område. Efterhånden som i får flere oplysninger kan i sortere dem, prikke dem ind på et kort, følge med, indtil en sag bliver moden til aktion. Tag prøver, gå til møder, stil spørgsmål, sæt plakater op.

— Er der spørgsmål, i får brug for at få besvaret, stil dem i bladet.

— Læs noget mere om det, der interesserer dig.

— Læs og sælg NOAH-bogen, senere kan du evt. læse videre efter boglisten bag i NOAH-bogen.

— Vi regner med efterhånden at kunne give eksempler på, hvordan man anmelder sager for at stoppe forurening. Det kan blive til mange sager.



DE KØBENHAVNSKE STATUER (BLA. DEN LILLE HAVFUGLE) FIK PÅSAT PÅPMACHE-
GASMASKER OG "I FULD MEDLIDENHED - NOAH". NOVEMBER 1971

— Send læserbreve til aviserne, enten med oplysninger, eller med krav til, hvad man gerne vil have, at avisen beskæftiger sig med.å

— en gruppe har sat brevet til nye medlemmer i lokalbladet, og forklaret at NOAH er et fællesskab for overlevelse, og at vi nu organiserer os på landsplan.

— det kan jo være, at NOAH begynder at fordele varer, eller at en gruppe foreslår at boykotte bestemte varer, sådan noget skal følges op, for at det kan få en effekt. Kom selv med forslag.

— Giv turistforeningen oplysninger om, hvordan det står til i området — de har også en interesse i at gøre noget.

— Meld dig ind i HB, så de kan være med til at bestemme på medlemsmøderne, for eks. hvilke varer, der skal være i butikken. Påvirk alle handlende, slagtere, købmænd osv.

— Lav plakater om hvad der foregår i dit område, i verden, eller hvad du iøvrigt mener skal ud.

— En god plakat kan sendes til andre grupper, plakater over hele landet.

— Arbejd på at stoppe alle motorvejsanlæg. De er dyre, ødelæggende for store områder, forurenende — og verden har ikke råd til alle de biler.

— har NOAHs udstilling ikke været på jeres skole, så sørg for at få den fra den nærmeste skolecentral, der har et eksemplar. Men husk at supplere en-

hver udstilling med lokalt oplysningsmateriale, det sætter meget mere i gang.

— Vi er ved at lave "opskrifter" til plakatfremstilling, kommer i senere blad.

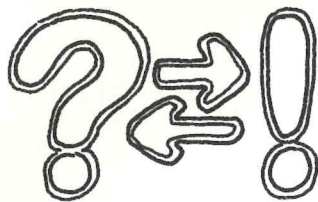
— en plakat kan også være opsat med spraymaling. Det er muligt, at man får siluetten sat på en stencil, og bare får tegningen trykt. Så kan alle selv skære den ud, og gå i gang for sig selv.

— Man kan organisere de giftfrie landmænds landbrugsvarer, ved at fordele produkterne gennem NOAH. Kontakten med disse landmænd kan give mulighed for at samle erfaringerne, for at kunne fortælle andre, hvordan de kan gøre. Produktion - fordeling - butikker - information - organisation - ændring af udviklingen.

— undersøg hvad der foregår i kommunalbestyrelser og sundhedskommissioner, vi må træne os i at deltage i beslutningsprocesserne.

— organiser jer indbyrdes også i det daglige, hjælp hinanden, jo mere i gør det, jo større frihed, mindre forbrug, jo mere glæde af hinanden og andre mennesker kan man opnå. Husk at tid og overskud er en forudsætning for at kunne gøre noget —

HUSK: For hver aktivitet hæfter kun de, der har vedtaget den, moralsk, juridisk, politisk, økonomisk.



Vi vil i fremtiden afsætte en vis plads til spørgsmål og svar i NOAH-bladet. Vi kan betragte det som en slags "kollektiv brevkasse", hvor alle (NOAH-grupper eller læsere) kan sende spørgsmål ind til Bladgruppen (I øjeblikket: Bladgruppen NOAH/København, Kom pagnistræde 37, 1208 København K.)

Spørgsmålet vil så stå åbent i bladet og næste gang har en eller anden måske sendt svaret ind. Skulle ingen mod forventning have svaret, må spørgsmålet gå videre til næste nummer. Kan bladgruppen umiddelbart svare på spørgsmålet, bliver det selvfølgelig bragt med det samme.

4. *Derfor angreb de.*
Bagge Olsen. FAC forlaget 1968. 200 sider, 25 kr. Fås hos DSR Forlag boghandel, tlf. 21 96 27. Bulowsvej 13, 1870 København V.

En spændende fortælling om hvad der sker med jorden og planterne. Forståelig som eventyr, der giver een indblik i biologiske kredsløbs sammenhænge.

Forståelig og lige til at bruge.

Nogle bøger at starte med

Disse bøger er forslag til bøger, der kan give et vist overblik over sider af forureningsagen.

Uddybende bogliste kan vi bringe efterhånden.

Der står også anmeldelser i tidligere NOAH-blade. Årsagerne til forureningen skal søges i politiske, kulturelle og økonomiske forhold.

En bogliste til forståelse af årsagerne vil senere blive nødvendig.

1. *Plyndring, sult og forgiftning.*
Hans Palmstjerne. Det danske forlag 1968. 132 sider, 10 kr.

En af de første bøger om de globale sammenhænge med vores hverdag.

Den er skrevet så godt og enkelt, at den har sat meget i gang.

(Husk at bøger kan lånes på biblioteket)

2. *Grænser for vores tilværelse.*
Georg Borgstrøm. Grafisk forlag 1970. 255 sider, 26 kr.

En af hans mange gode oversigter over globale sammenhænge. Den er med til at gøre ressourcernes betingelser mere klart for een.

Det er spændende efterhånden som man forstår hvordan nogen af tingene hænger sammen.

3. *Du er et uvidende fjols.*
C.C. Mulligan. Fremads Focusbøger. 1971. 158 sider, 21 kr.

En bog om vores vrangforestillinger, om hvad der er "normalt" i vores samfund.

Et provokerende pust, der forfrisker.

5. *Nogle oplysninger om den jord, vi sammen lever på.*

Fås ved at sende 10 kr. til NOAH (andet oplag 1971). 135 sider.

NOAHs bog kan bruges som en slags basisbog for grupperne. En bog med oplysninger og forslag.

6. *Kapitalismens udviklingssystem.*
Lære-bog om i- og u-lande. 292 sider, 38,50 kr.

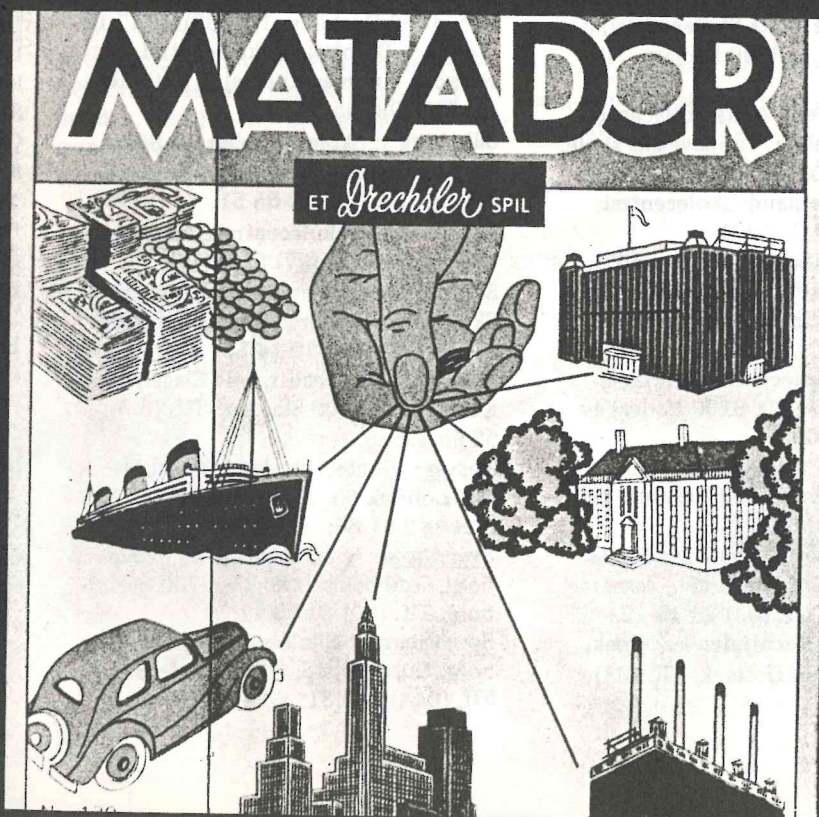
Ellen Brun og Jacques Hersh/Gyldendals Logbøger 1972.

En bog, der fortæller om samfundenes udvikling og årsagerne til de forskellige kriser — også den økologiske krise.

Nødvendig, for at forstå forureningsproblemerne i større sammenhæng.

For at leve, må vi producere:

Produktion kræver viden, vilje, arbejdskraft, energi, råstoffer og investeringskapital.
I dag producerer vi efter noget, der kaldes den frie konkurrences love — »naturens lov«, »den stærkes ret«
»den enes nød, den andens brød«.
»den kloge narrer den mindre kloge«.
En form for konkurrence, der betyder at skaffe sig fordele på andres bekostning.
Udgangspunktet kan være økonomiske hensyn eller dine behov.
Mennesket kan være midlet eller målet.
Pengene kan være målet eller midlet.
Hvilke krav stiller du til dit liv?
Disse krav bør styre produktionen.



To sider fra NOAH-bogen: "Nogle oplysninger om den jord, vi sammen lever på"

Udstilling

I forbindelse med NOAHs bog "Nogle oplysninger om den jord vi sammen lever på", er der lavet en udstilling, der består af 44 plancher opklæbet på 70 x 99 cm papplader. Udstillingen belyser menneskenes forurenende indgreb i naturens kredsløb sammenholdt med ressourceforbruget og befolkningsproblemet. —

Udstillingen har allerede været vist mange steder rundt omkring i landet, og enkelte NOAH-lokalgrupper har planlagt at arrangere at udstillingen vises på samtlige skoler og lignende i deres område. Vi kan anbefale, at man selv supplerer den med lokalt indhentede oplysninger og eksempler, således at man belyser forureningen på mere end et generelt plan. Man kunne f.eks. udstille en række fotografier af det pågældende område mest forurenende elementer — urensede kommunal- og industrispildevand afløb — forurenende røg og affald, eller vandprøver af byens å eller strand osv. osv. — Mulighederne er mange, og man får sandsynligvis ikke svært ved at finde illustrerende eksempler.

Udstillingen kan lånes på følgende steder:

Statens Pædagogiske Studiesamling, Frederiksberg alle 22, 1820 København V. — Telefon (01) VE 81 36.

De lokale Skolecentraler:

Esbjerg — Ribe Amts Skolecentral, Teglværksgade 1, 6700 Esbjerg. Tlf. (05) 12 13 55.

Fredericia — Vejle Amts skolecentral, Fredericia afdeling, Treldevejens skole, 7000 Fredericia. Tlf. (05) 92 21 49.

Godthåb — Grønlands skolecentral, Box 610, 3900 Godthåb.

Grindsted — Ribe amts skolecentral, Grindsted afdeling, Vestre skole, Fælledvej, 7200 Grindsted. Tlf. (05) 32 14 41.

Haderslev — Skolecentralen i Haderslev, Jomfrustien 20, 6100 Haderslev. Tlf. (045) 25 927.

Herning — Den pædagogiske Central, Sønderagerskolen, 7400 Herning. Tlf. (07) 12 59 10.

Hillerød — Skolecentralen for Frederiksborg amt, Kulsiverskolen, Jespervej, 3400 Hillerød. Tlf. (03) 26 15 12.

Hjørring — Skolecentralen i Holbæk, Seminariet, 4300 Holbæk. Tlf. (03) 43 44 70.

Holstebro — Holstebro og omegns skolecentral, Nørrelandskolen, 7500 Holstebro. Tlf. (07) 42 46 47.

Horsens — Skolecentralen for Horsens og omegn. Langmarksskolen, 8700 Horsens. Tlf. (05) 62 81 30.

Kalundborg — Skolecentralen i Kalundborg, Biblioteket, 4400 Kalundborg. Tlf. (03) 51 20 68.

Kolding — Vejle Amts skolecentral, Kolding afdeling, Vejlevej 323, 6030 Bramdrupdam. Tlf. (05) 56 85 54.

Lemvig — Lemvig og omegns skolecentral, Nissum seminarieby, 7620 Lemvig. Tlf. (07) 89 12 49.

Maribo — Skolecentralen i Maribo, Østergade 58, 4930 Maribo. Tlf. (03) 88 01 58.

Nykøbing M. — Skolecentralen i Nykøbing M., Folke- og Realskolen, 7900 Nykøbing M.

Odense — Skolecentralen i Odense, Holsedore 18, 5000 Odense. Tlf. (09) 12 72 27.

Randers — Skolecentralen i Randers, Stemannsgade 2, 8900 Randers. Tlf. (06) 43 13 00.

Ribe — Ribe Amts skolecentral. Ribefdeling, Statsseminariet, 6760 Ribe. Tlf. (05) 42 12 28.

Ringkøbing — Ringkøbing amts skolecentral, Ringkøbing afdeling, Ringkøbing skole, Skolevænget, 6950 Ringkøbing. Tlf. (07) 32 10 59.

Roskilde — Skolecentralen for Roskilde amt, Klostermarksskolen, Kongebakken, 4000 Roskilde. Tlf. (03) 35 47 17.

Rønne — Bornholms skolecentral, Østre skole, Andreas Riiesvej 2, 3700 Rønne. Tlf. (03) 95 33 04.

Silkeborg — Skolecentralen for Silkeborg og Omegn, Biblioteket, 8600 Silkeborg. Tlf. (06) 82 55 51.

Skive — Skive skolecentral, Dalgas Alle, 7800 Skive. Tlf. (07) 52 39 08.

Skjern — Ringkøbing amts skolecentral, Skjern afdeling, Bredgade 108, 6900 A Skjern. Tlf. (07) 35 14 53.

Slagelse — Skolecentralen i Slagelse, Korsgade 3, 4200 Slagelse. Tlf. (03) 52 55 03.

Slesvig — Skolecentralen for Sydslesvig, Lollfuss 69, D 2380 Slesvig. Tlf. Slesvig 2 51 66.

Svendborg — Skolecentralen i Svendborg, Grubbemøllevej 11, 5700 Svendborg. Tlf. (09) 21 33 11.

Sønderborg — Skolecentralen i Sønderborg, Kongevej 18, 6400 Sønderborg. Tlf. (044) 22 631.

Thisted — Skolecentralen i Thisted, Borgerskolen, 7700 Thisted. Tlf. (07) 92 24 65.

Torshavn — Føroya Skulesavn, Færøernes Seminarium, 3800 Torshavn.

Tranebjerg — Samsø skolecentral, Kommuneskolen, 8791 Tranebjerg Samsø. Tlf. (0651) Tranebjerg 1231.

Tønder — Skolecentralen i Tønder, "Soli Deo Gloria", Østergade 56, 6270 Tønder. Tlf. (047) 23000.

Varde — Ribe amts skolecentral, Varde afdeling, Sct. Jacobi skole, 6800 Varde. Tlf. (05) 22 20 76.

Vejen — Ribe amts skolecentral, Vejen afdeling, Bakkely skole, Askovvej, 6600 Vejen. Tlf. (05) 36 11 36.

Vejle — Vejle amts skolecentral, Horsensgade 39, 7100 Vejle. Tlf. (05) 82 94 17.

Viborg — Viborg Skolecentral, Skottenborg 26, 8800 Viborg. Tlf. (06) 62 33 00.

Vordingborg — Skolecentralen i Vordingborg, Kirketorvet 10, 4760 Vordingborg.

Åbenrå — Åbenrå amts skolecentral, Næstmark 25, 6200 Åbenrå. Tlf. (046) 24 013

Ålborg — Skolecentralen i Ålborg, Lindholmssti, 9000 Ålborg. Tlf. (08) 13 45 42.

Århus — Skolecentralen i Århus, Vestergade 11, 8000 Århus C. Tlf. (06) 13 66 99.

....

Brøndbyernes kommune — Skolecentralen for Brøndbyerne, Langbjergskolen, Tybjergparken 2, 2660 Brøndby Strand. Tlf. (01) 73 37 28.

Gentofte Kommune — Gentofte Kommunes skolebiblioteker, Ingeborgvej 1, 2920 Charlottenlund. Tlf. (01) OR 88 50.

Gladsaxe kommune — Gladsaxe kommunes skolebiblioteker, Runebergs alle 28, 2860 Søborg. Tlf. (01) 69 33 15.

Herstedernes kommune — Pædagogisk Central, Kanalens Kvarter 68, 2620 Albertslund. Tlf. (01) 64 41 88.

Gladsaxe Kommune — Materialesamlingen, Gladsaxe skole, Tobaksvejen 6, 2860 Søborg. Tlf. (01) SØ 1094 & 1095.

Københavns Kommune — Materialesamlingen, Nørrevold skole, Nørrevoldsgade 28, 1358 København K. Tlf. (01) 34 07 20.

Film

Nedenstående film kan alle rekvireres fra Statens Filmcentral, og vil være udmærket supplerende materiale til undervisning, foredrag, udstilling, eller indgå i en filmsaften. Oplysningerne og omtalen af filmene er hentet fra Statens Filmcentrals Filmkatalog 1972:

Døden er et biprodukt.
Danmark, 1971.

Producent: Ib Dam Film A/S.

Instruktør: Alan Lowry.

Filmen giver en kort indføring i, hvorledes forureningsproblemet er knyttet til industrisamfundets kritikløse anvendelse af produktivitetskriteriet som styrende princip. Derefter kulegraver den ansvarsfordelingen og rejser spørgsmålet om, hvorvidt politikerne er i stand til at frigøre sig fra snævre økonomiske interesser.

Menneskets natur?

15 min., farve.

Danmark, 1970.

Producent: Kortfilmrådet.

Manuskript og instruktion: Tørk Haxthausen.

Det moderne menneskes hoved- og hensynsløse forureningsfremfærd over for naturen. — Filmen understreger, at i naturen selv afspejles menneskets muligheder for at overleve: "Naturen er noget andet, end vi tror. Den er det hele, og vi er den. Vi deler verden med alt andet. Det vi undersøger her, er meget enkelt: "Ved at se om der er liv i vandet, om der er nok af kravl og kryb omkring os, om der er mange dyr og fugle allevegne — får vi at vide, om vi selv kan overleve."

Skyldig — ikke skyldig

27 min., farve.

Danmark, 1971.

Producent: Landbrugets informationskontor.

Manuskript: Ole Vinding.

Instruktør: Jørgen Vestergaard.

Til denne film foreligger en pjece.

Forureningsproblemet anskuet under en bred landbrugsfaglig synsvinkel. Filmen behandler forurening som følge af gødskning, sprøjtning med bekæmpelsesmidler og udledning af spildevand fra landbrug og industri. Konklusion: Det nytter ikke at tale om skyld eller uskyld — alle er medskyldige.

Så klart som vann

11 min., farve, norsk tale.

Norge, 1970.

Producent: Zenith-Film A.S. Scandinavia.

Manuskript: Odd Sættem.

Instruktør: Gunnar Syvertsen.

En redegørelse for de problemer, den tiltagende forurening af de norske elve udgør for vandforsyningen. Filmen er produceret i anledning af det europæiske naturfredningsår (1970).

Støj

11 min.

Danmark, 1965.

Producent: SFC for Ministeriernes

Filmudvalg.

Instruktør: Jørgen Roos.

Filmen viser, hvorledes støj kan være en plage for omgivelserne, mens støjfrembringeren selv i mange tilfælde nyder den. "Støj er liv" hedder det i filmen, der samtidig påtager sig at demonstrere, at støj også kan være døden...

Taken for Grunted

(Noget ganske naturligt)

19 min., farve, engelsk tale.

Storbritannien, 1967.

Producent: The Greater London Council, London.

Instruktør: Aivar Kaulins.

Londons spildevandsproblemer og de foranstaltninger i form af kloakering og rensningsanlæg, som man har indført for at løse dem.

Filmene kan udlejes til skoler og foreninger, og følgende adresser kan benyttes:

Hovedkontoret

Statens Filmcentral

Vestergade 27

1456 København K

Tlf. Minve

Tlf. Minerva (01-54) 2686

Jyllandskontoret

Statens Filmcentral

Sønder Alle 5

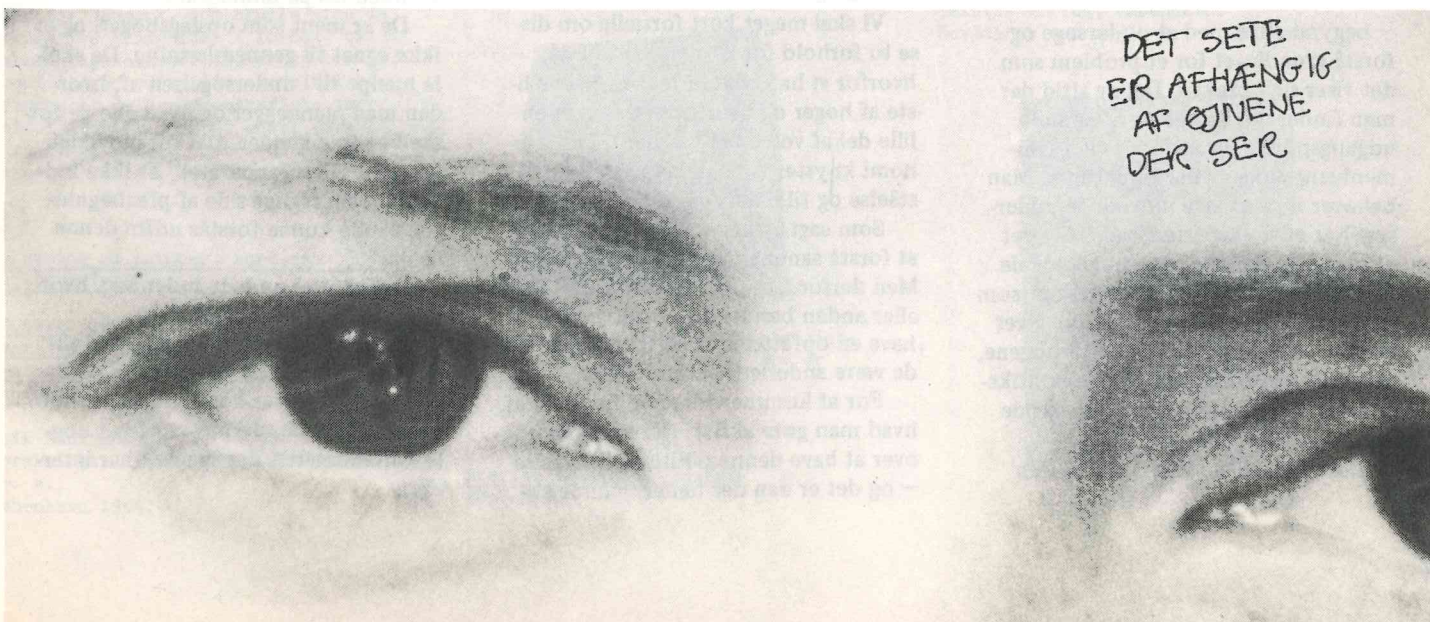
8000 Århus C

Tlf. (06) 132800

Pris for udlejningen:

kr. 6,- plus moms pr. forevisningsdag pr. film.

Erfaringerne viser, at der ofte er meget lang ventetid på filmene, og det anbefales kraftigt at rekvirere dem i meget god tid før man har tænkt sig at vise dem.



En arbejdsmetode

Der er mange som spørger, hvad man laver i NOAH og hvordan man gør det. Det er både let og svært at svare på, for nogen arbejder i Horsens, andre på Bornholm og andre igen et andet sted, som er helt forskelligt fra disse. Nogen har arbejdet længe i NOAH andre er lige begyndt. Grunden til at arbejdet er så forskelligt er altså fordi det er bestemt af den praktiske situation man står i og den erfaring man har.

Hvis man nemlig skal undersøge, hvorfor forurening opstår, hvem der er årsag til den og hvad den består af, mærker vi gang på gang, at vi ikke kan forklare tingenes sammenhæng.

Selvom TV, radio og aviser giver oplysninger om det der er sket, forstår man alligevel sjældent hvorfor det er hændt og hvad der egentlig bestemmer, at det kan hænde. Det er især, når en sag bliver undersøgt og afgjort på et sted, hvor man ikke selv bor. Man kan ikke selv gå ud og se på tingene i praksis. Det er den ene årsag til man ikke forstår. Oplysningerne er ikke gode nok.

Den anden årsag er, at vi ikke er øvede i at sammenligne og forklare tingene i større sammenhæng. Vi må kende det historiske og økonomiske grundlag.

Det er disse to ting vi øver os i, ved at arbejde i NOAH. Fællestrækkene består derfor i en forståelse af denne arbejdsmetode.

Man vil hurtigt opdage, når man går i gang med at arbejde, hvor simpelt det hele hænger sammen omkring de to ting:

- 1) det praktiske arbejde
- 2) sammenlignet med den erfaring man kan få om den generelle situation.

— begynd altid med at undersøge og forstå grundlaget for et problem som det viser sig i praksis. Det er altid der man finder det rigtige og afgørende udgangspunkt for at forstå den sammenhæng tingene har til naturen. Man behøver ikke at lave indviklede undersøgelser eller ekspertudsagn. Blot det at man selv har set f.eks. nogle lokale forhold og talt med de mennesker, som til daglig lever med problemerne giver næsten altid mere kendskab til tingene, end avisernes referater. Mange politikere f.eks. har kun læst aviserne, når de udtaler sig.

Dette praktiske kendskab og den

viden vi kan læse os til om de lokale forholds historie giver os et godt grundlag for at forstå forureningens sammenhæng med de nuværende forhold i samfundet.

Det er på dette grundlag — altså ikke indviklet og fuld af ekspertviden — at NOAH vil medvirke til at flere og flere selv får lejlighed til at forstå vort samfund og dermed forureningens årsager.

Af flere årsager — her er de økonomiske og politiske de vigtigste — giver fabrikker og erhvervslivet generelt ikke gerne oplysninger fra sig. Den offentlige forvaltning (det vil sige alle de kontorer og organisationer, som arbejder på statens, amtets og kommunens vegne) har det på samme måde.

I forhold til sit uddannelses-niveau, ved den danske befolkning meget lidt om:

- 1) hvordan den offentlige forvaltning arbejder
- 2) hvad den arbejder med
- 3) hvordan man kan kritisere den.

Årsagen er som sagt økonomiske og politiske forhold, der ofte kaldes konkurrence-hensyn eller "varetagelse af det offentliges interesser". I begge tilfælde undertrykkes den saglige debat, og der gives plads for alle mulige påstande.

Forureningsproblemerne er et udmærket eksempel til at vise, at det forholder sig således. De er nemlig næsten allesammen et spørgsmål om økonomi — det vil sige hvem der skal tjene penge og hvor hurtigt. Dernæst et spørgsmål om planlægning — det vil sige hvordan de skal tjenes.

Disse to ting: økonomi og planlægning er vigtige at undersøge i vores sammenhæng.

Vi skal meget kort fortælle om disse to forhold for at man kan forstå, hvorfor vi har valgt at trykke denne liste af bøger og hvorfor den kun er en lille del af vores "redskaber". Til økonomi klytter vi begrebet — politisk forståelse og til planlægning — faglig viden.

Som sagt er man ofte ude for ikke at forstå sammenhængen i tingene. Men derfor kan man godt indse at en eller anden beslutning er rigtig eller have en opfattelse af, at forholdene burde være anderledes i samfundet.

For at komme videre og finde ud af, hvad man gøre aktivt — så må man udover at have denne politiske forståelse — og det er den der tæller — undersø-

ge f.eks. i dette tilfælde, hvordan den offentlige forvaltning (det var de kontorer og organisationer som arbejder for stat, amt og kommune) er styret.

Det vil sige undersøge 1, 2 og 3. Til dette må man have faglig viden, det vil sige, kende til de tekniske forhold som administration, organisation, love, forskellige slags kort, planlægningstyper osv.

a. Den faglige målsætning bliver altså så stor viden som muligt.

b. Men den politiske målsætning er at få skabt det samfund i praksis, der svarer til den overbevisning man har. Hertil er den faglige målsætning nødvendig men ikke tilstrækkelig.

Sammenfattende kan vi altså sige, at vil man arbejde med ressource- og forureningsproblemerne, må man have en metode til at undersøge og vide noget om de tekniske forhold som grundlag. For at kunne bruge denne metode og sætte de tekniske forhold i deres rette sammenhæng, må man være politisk bevidst, det vil sige gøre sig klart, hvorledes disse forhold bliver brugt i praksis. (Det har ikke noget med parti-politik at gøre.)

Bøgerne som står herunder kan allesammen fås på biblioteket.

De er ment som opslagsbøger, og er ikke egnet til gennemlæsning. De skulle hjælpe til i undersøgelsen af, hvordan man planlægger og hvad alle de forskellige ting hedder. Det ser indviklet ud, men selve "apparatet" er ikke indviklet. Den faglige side af planlægningen skulle kunne forstås ud fra denne liste.

Det er altså en helt anden sag, hvordan man politisk bruger den.

Først står de generelle bøger — til sidst de specielle.

Øverst for hver bog er titlen, forfatter og udgivelse, dernæst er føjet nogle kommentarer, der specielt har interesse.

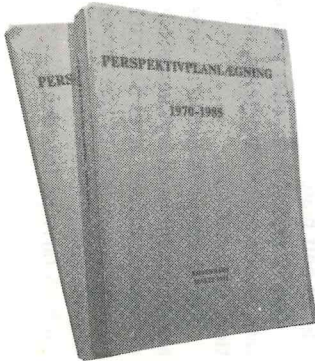
Nogle håndbøger

①

Generelle vurderinger over Danmarks planlægning

Perspektiv planlægning 1970-85
København, marts 1971

Redegørelse fra den af regeringen i november 1968 nedsatte arbejdsgruppe.



Redegørelsen er i 2 bind. Af interesse for økologiske synsvinkler:

Bind 1.
side 112-124 forurening og forsyning
247-260 energi forsyning
261-270 byudvikling/miljøbeskyttelse og landskabspleje.

Bind 2.
side 109-125 gennemgang af love
125-145 udvikling frem til 1975

Landsplanlægning - status og fremtidsperspektiver

1970 Landsplanudvalgets sekretariat.

Publikation nr. 21.

Anvendelig som opslagsbog for en almen orientering om planlægningsproblemer, de står nævnt over hvert afsnit. Eksempler på kort (mange fra denne liste nr. 4). Bagest en litt.liste over landsplansekretariatets arbejder.

Zoneplanen fra 1962 for hele landet er vist på side 61. Den viser hvor der skal være by, rekreative områder og landbrug.

På side 85-86 er nævnt en Grøn zoneplan for Danmark, som skulle vise de rekreative muligheder i forhold til befolkningskoncentrationer og trafik, hvori indgår adskillige kort til belysning af de naturgeografiske forhold i Danmark. Den må snart være færdig. Et enkelt kort i denne sammenhæng: se nr. 4 i kommentaren.

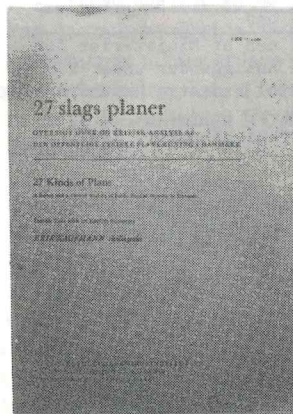
②

Oplysning om metoder, kort og registreringer.

27 slags planer

Oversigt over og kritisk analyser af den offentlige fysiske planlægning i Danmark.

Erik Kaufmann, S.B.I. (Statens Byggeforsknings Institut) Byplanlægning nr. 4.
København 1966.



Den bedste oversigt der findes, over de forskellige slags planer. Man kan slå op, som i et leksikon og læse specielt for hver slags plan, følgende 16 inddelinger:

1. Formål
2. Udbredelse
3. Områderne
4. Emnerne
5. Forskellen til anden pl.
6. Lovgrundlag
7. Myndigheder
8. Planlæggerne
9. Arbejdsområde
10. Planernes form
11. Planernes indhold
12. Vedtagelse / sikring
13. Tidsforhold
14. Administration
15. Virkninger
16. Skønnet videre udvikl.

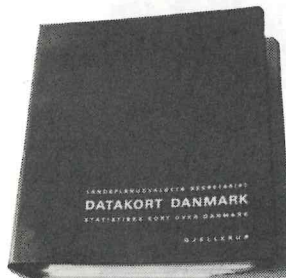
jvf. side 8.

Bogen slutter med en god gennemgang af administrations-problemer side 149-193.

Side 194: Litt.liste som hovedsagelig medtager generelle bøger om planlægning.

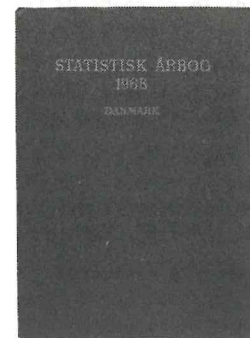
Data-kort Danmark

Landsplanudvalgets sekretariat
Ringbind med løbsblade, som kommer stadigvæk.
Gjellerups Forlag, København 1966.



En mængde oplysninger, oversigtligt fremlagt på Danmarks kort, som et atlas.

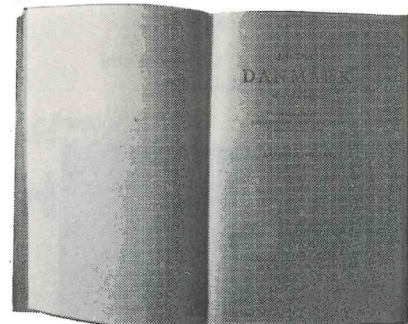
Statistisk årbog, Danmark
København



Udgives hvert år. Yderligere findes der samlede oversigter. Statistiske tabelværker. I disse bøger kan man finde optællinger over en mængde forhold i Danmark, samt visse internationale sammenligninger (grønne blade).

Traps Danmark

J.P. Trap
G.E.C. Gad's forlag. Udkommer til stadighed.



Danmark behandles åmtsvis m.h.t. topografi og historie under inddeling i herreder, købstæder og sogne. Bind 1. behandler dog Danmark samlet, herunder også sociale forhold.

③

Byplan vejviser

Statens Byggeforsknings Institut (S.B.I.)
Teknisk Forlag, København.
Revideres med nogle års mellemrum.



Især god til at få adresser og telefonnr.

Cælder for hele landet.

Følgende indhold kort:

1. Uddannelse og forskning (læreanstalter, biblioteker og universiteter)
2. Litteratur (mest S.B.I.)
3. Lovgivning
4. Myndigheder (adresser m.v.)
5. Planlæggere (faglige organisationer m.fl.)
6. Oversigt, kort og registre.

Kommunal Håndbog

Årlig udgivelse (siden 1970)

Udgivet med anbefaling af Indenrigsministeriet.

Redaktion: Lund Sørensen/Mostrup/Skydt.

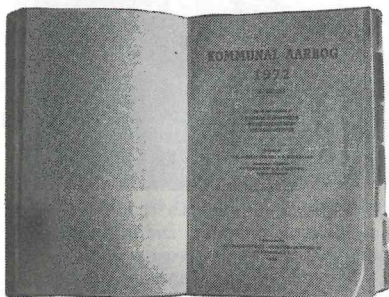
Udgivet på Mostrups Forlag København.

Kommunal Årbog

Årlig udgivelse (siden 1930)

Udgivet med anbefaling af Indenrigsministeriet.

Redaktion: Mikkelsen & Mikkelsen Centraltrykkeriet København.

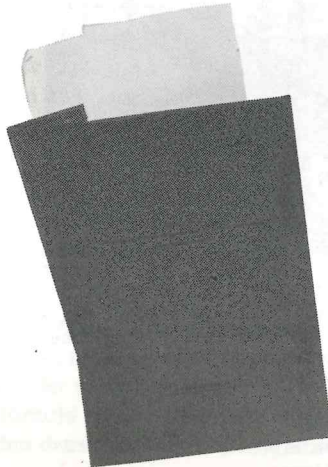


Begge bøger indeholder stort set de samme oplysninger om ministeriernes sammensætning og ligeledes for andre statsinstitutioner, amts og kommunale institutioner. Heri finder man adresser, arbejdets art, personansættelser budgetter for hele landet. Din egen kommunes forhold og personansættelser m.v. står altså beskrevet. Og hvem der tar' sig af hvad.

Årbogen som er ældst indeholder også nogle orienterende artikler om det pågældende års problemer og skatte-tabeller og kommunernes budgetter. Man kan derfor gå tilbage og få et historisk billede (til 1930) af kommunernes arbejde.

Betænkning om naturfredning I+II, nr. 461 og 467

Afgivet af den af Ministeriet for kulturelle Anliggender under 23. november 1961 nedsatte Naturfredningskommission. Statens Trykningskontor. 1967.

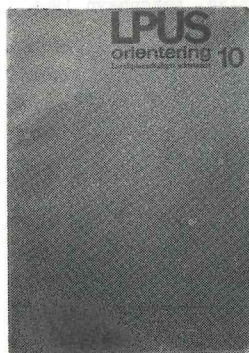


Grundig gennemgang af alle de enkelte elementer, der indgår i spørgsmålet om at bevare og udnytte Danmarks natur. Men forståelsen for elementernes indbyrdes sammenhæng (det økologiske synspunkt) findes ikke (se dog side 83, 84 I og 366 II). Love og vedtægter gennemgås lige fra naturfredningslovene til vej- og byplanlovene. Kort bilag bagest i bogen. Hertil skal tilføjes det nyeste kort over disse forhold: Notat vedr. zoneret landskabsplanlægning.

Kulturministeriet 6. juli 1971
2 sider + kort over Danmark. Fås vist fra Kulturministeriet.

LPUS

Orientering nr. 10; om forureningsproblemer
Landsplanudvalgets sekretariat.



Hidtil bedste korte oversigt over forureningens symptomer og deres bekæmpelse. Forsøg på økonomiske vurderinger. Her kan man finde forurening af støj, luft, vand, o.s.v. behandlet.

Vi kan alle bruge bladet

Ud over disse mere eller mindre faste rubrikker, kunne man måske få lyst til at lave en artikel selv, måske en side eller et helt blad.

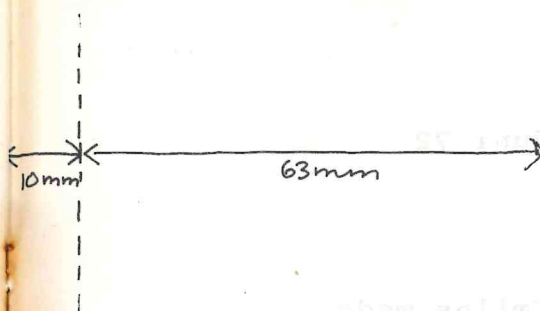
Det vil sige at man, eller gruppen selv, lavede opsætning, tekst, illustration, altså det hele.

For at kunne få det til at virke, må alle tage hensyn til trykmetoden, der hedder off-set, samt hensyn til, at vi indtil videre ikke bruger farvetryk, af prismæssige hensyn (undtagen eventuelt en farve på forsiden).

Der er selvfølgelig mange måder at gøre det på, for eksempel:

1. *Gruppereflater*, lidt om, hvad man foretager sig hen ad vejen.
2. *Grupperedegørelser*, nærmere undersøgelser, indsamlet materiale.
3. *Spørgsmål og svar*, udveksling af oplysninger, fælleserfaring.
4. *Debatstof*, udveksling af meninger, opbygning og klarlægelse af holdning.

Lav selv en side i NOAH bladet



Hvis bladgruppen får den/de færdige sider, kan de trykkes direkte. Der er selvfølgelig mange måder at lave det på, men til en orientering, kan vi fortælle hvordan en af de foreløbige NOAH-sider bliver sat op.

Brug et stykke godt, helt hvidt papir. Det skal være større end den færdige side. På papiret tegnes med blyant konturen af bladsiden.

Alle de forskellige dele der skal sættes op, laves på selvstændige, små stykker papir, der, når de er færdige sættes fast på den færdige side.

1. Tekster. Normalt sætter bogtrykkeren den endelige tekst på en sættemaskine, der sætter teksten i spalter med fast forkant. Der sker med meget sort skrift. For at kunne gøre det efter så godt man kan, kan man bruge engangsbånd, eller i mangel af bedre rense tasterne på sin skrivemaskine og have et godt farvebånd i.

2. Overskrifterne. Her har vi brugt nogle bogstaver, der gnubbes op enkeltvis. Man køber bogstaverne på ark, der koster ca. 12 kr. stk. De ark, der blev brugt ved overskrifterne i NOAH 12, hedder "Letraset, Helvetia Medium, ark. nr. 727.

3. Illustrationer. Enten kan de sættes direkte på originalen i den rigtige størrelse, eller også tegn den rigtige størrelses kontur ind på originalen, og vedlæg illustrationen i en eller anden størrelse ved siden af.

Off-set kan tage fotografier og tegninger. Er det fotografi, er det bedst med højglansbilleder, men det er ingen betingelse.

Et godt råd, når i sender originalen. Afstiv brevet med en papplade, lade være med at folde originalen, læg beskyttelsespapir over den, og pak den godt ind, så er i sikrest på, at få den side i ønsker.

Eksempel på hvordan et foto indtegnes med kontur i den ønskede størrelse (se hvordan foto'et ser ud side 12)

Letraset:

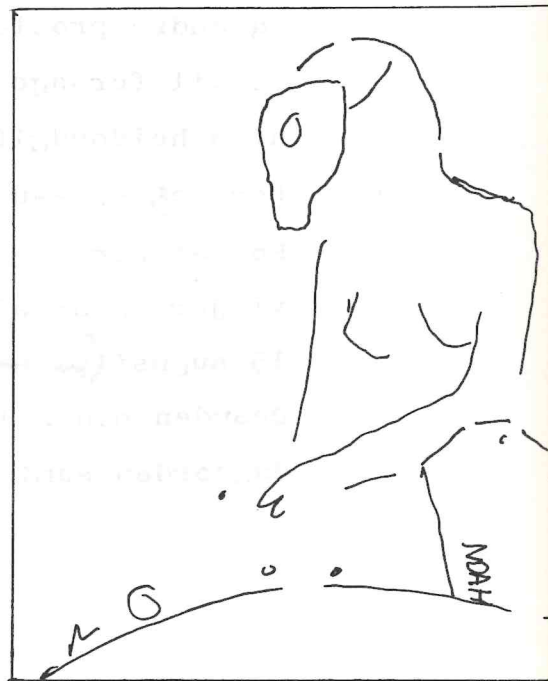
Plantin

↑
1/48° Plantin
Bold Condensed
SCA 1624 + 1625

Letraset:

Helvetica

↑
24° Helvetica Medium
SCA 726



17mm

29 juni 72

Til NOAH lokalgrupper

NOAH Århus planlægger at arrangere et fælles møde med repræsentanter fra samtlige NOAH grupper i landet.

Tid: weekenden d. 22-24 sept. 72

Sted: Jylland

Formål: I Diskussion af NOAHs struktur.

II På formuleret og vedtaget en fælles fundats for alle NOAH-grupper.

III Prøve at forbedre kontakten og kommunikationen grupperne imellem.

IV økonomien grupperne imellem.

V Fremlægning af gruppernes hidtidige og fremtidige virke.

Vi mener at det optimale deltager antal vil være ca. 2repræsentanter fra hver NOAH lokalgruppe.

For at repræsentanterne kan have baggrund i deres lokalgruppe opfordres de til at diskutere strukturen og andre problemer igennem inden mødet.

Vi vil forsøge at skaffe penge til dækning af en del af opholdsudgifterne samt evt. en del af de fjernest boendesrejse-udgifter.

For at kunne gå videre med planlægningen beder

vi jer om at afgive tilmeldelse til os inden den

15 august (~~på nedenstående skema~~) (Skulle vær sendt til alle lokal-grupper)

Desuden bedes I komme med kommentarer til mødet og dagsorden samt forslag til diskussionsemner.

Med venlig hilsen

NOAH/Århus

V. alléskaserne opg5